

Från beskjutning till dialog

Gatuprotester mot brist på bostäder och dålig kommunal service har spridits som en löpeld mellan sydafrikanska kåkstäder de senaste månaderna.

Regeringen har svarat med full kraft – demonstranter har arresterats och beskjutits med tårgas och gummikulor. Men nu verkar dörren vara på väg att öppnas för en dialog med demonstranterna.

Spekulationer om vad som ligger bakom de många och vitt spridda protesterna har florerat de senaste månaderna. Media och politiker har antytt att en tredje kraft, med målet att destabilisera landet, initierat oroligheterna. Men de senaste veckornas uttalanden från ledande politiker tyder på en ökad förståelse för missnöjet.

– Vi behöver hitta lösningar i stället för att bli arga, nervösa och leta konspirationer, sa Ebrahim Rasool, provinschef för Västra Kap.

En av de första platser där protesterna utbröt var Harrismith i provinsen Free State, där en 17-årig pojke sköts till döds av polis i höstas, när en grupp ungdomar barrikaderade en motorväg med brinnande däck och stenar.

Deras ilska bottnade i bristande service och missnöje med lokalpolitiker.

Demonstranterna åtalades för våldsamt uppförande och hotades med stränga straff. Men under rättegången nyligen frikändes de

oväntat, trots att president Mbeki i ett tal till nationen tidigare i år sagt att våldsamma demonstrationer kommer att mötas med "lagens fulla kraft".

Hyresgästföreningen för Ginsberg, Golf Course och Breidbach i Östra Kap-provinsen är en av de grupper som sällat sig till raden av demonstranter. De protesterade denna månad mot vräkningar av hyresgäster, och uteblivna löften om att lågkostnadshusen de bor i skulle bli deras. 32 personer greps vid aktionen, där vägar blockerades. Patricia Darman, taleskvinna för gruppen, förklarar att de under flera år sökt dialog med hyresvärderna och olika instanser av staten. Först sedan de uttömt alla tänkbara vägar valde föreningen att hålla sin protest för att få svar på sina frågor.

– Vi kommer inte att avbryta våra protester innan de ger oss vad de lovat, säger hon.

Trots regeringens satsningar på nya lågkostnadshus har behovet bara ökat genom den massiva migrationen till städerna. Brist på rent vatten, sanitet och annan kommunal service är fortfarande ett enormt problem och på många håll är frustrationen stor över uteblivna löften och försenade projekt. Ministern för boendefrågor, Lindiwe Sisulu, medger att regeringen brustit i dialogen med de miljontals fattiga sydafrikaner som fortfarande bor i skjul.

– Det är möjligt att vi inte kommunicerat tillräckligt väl.

ÅSA ERIKSSON

East London